

Kommissorium for analyse af fødevarepriser

Fødevarepriserne er i de senere år steget mere end de generelle forbrugerpriser. Det seneste år er priserne på fødevarer og ikke-alkoholiske drikkevarer steget med 4,5 pct. og for visse varer, er prisen steget særligt meget. Det gælder bl.a. okse- og kalvekød (24 pct.), kaffe (31 pct.) og smør (16 pct.).

På den baggrund igangsættes en tilbundsgående analyse af værdikæden for fødevarer med henblik på at identificere, om der kan være barrierer i konkurrencen eller andre strukturer i det enkelte produktionsled, der driver højere omkostninger/priser.

Rammer og faser for arbejdet

Der igangsættes en tilbundsgående analyse med afrapportering i to faser.

Fase 1 omfatter en delafrapportering af foreløbige resultater. Delafrapporteringen forventes afleveret til regeringen ultimo november 2025 og skal bidrage til at danne et billede af fødevarekæden og konkurrencesituationen til brug for den endelige afrapportering. Følgende problemstillinger undersøges:

1. Hvor stor en del af prisstigningerne og prisniveauet på fødevarer i Danmark skyldes indenlandske faktorer, og hvor stor en del udefrakommende faktorer, herunder en komparativ analyse af prisudviklingen i Danmark og andre lande.
2. Beskrivelse af værdikæden for fødevarer i forskellige fødevarebrancher, herunder produktionsstrukturer og vilkår, og udviklingen i virksomhedernes indtjening og marginer i de forskellige led af værdikæden.

I det tilfælde at fase 1 skaber et solidt grundlag for, at det kan igangsættes konkrete initiativer til at afhjælpe stigende fødevarepriser, skal disse ikke afvente fase 2.

Fase 2 omfatter den endelige afrapportering af den tilbundsgående analyse af fødevaresektoren og forventes afleveret til regeringen ultimo april 2026. I fase 2 undersøges yderligere følgende problemstillinger:

3. Konkurrencesituationen i hvert led af værdikæden, herunder om der er tegn på begrænset eller svækket konkurrence.
4. Pristransmission og indtjening gennem værdikæden, herunder om priserne på fødevarer også falder, når produktionsomkostningerne falder.
5. Hvorvidt adgangsbarrierer, regulering og øvrige rammevilkår i værdikæden har betydning for prisudviklingen eller prisniveauet for fødevarer mhp. at identificere strukturelle greb.

I den tilbundsgående analyse kan der inddrages og trækkes på foreløbige resultater fra den indledende afdækning i fase 1, når resultaterne foreligger.

Med afsæt i analysen kan der peges på mulige initiativer, der kan styrke konkurrencen og reducere reguleringsbarrierer på tværs af fødevareværdikæden og dermed dæmpe prisniveauet og prisudviklingen.

Organisering

Arbejdet varetages af Erhvervsministeriet (formand) herunder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Økonomiministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for Grøn Trepert. Andre ministerier og styrelser inddrages efter behov.

Analysens resultater og problemstillinger kan efter behov drøftes med uafhængige sagkyndige.